

**Szanowna Pani
Katarzyna Małysza
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wojkowicach**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 17 do 22 czerwca 2009 roku doraźną kontrolę gospodarki finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojkowicach zwanego dalej MOPS, za okres od 1 stycznia 2008 r. do 22 czerwca 2009 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 lipca 2009 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

w zakresie księgowości i gospodarki pieniężnej:

- *Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojkowicach prowadził z dniem 1 stycznia 2009 r. księgi rachunkowe przy użyciu komputera. Operacje gospodarcze wprowadzano tylko do „bufora”, czyli do miejsca w którym można jeszcze przed wprowadzeniem zatwierdzenia dokumentów czy dekretów dokonywać poprawek. Powyższe daje możliwość dokonywania zapisów w wielu okresach sprawozdawczych. Takie prowadzenie ksiąg uniemożliwiało sporządzanie wydruku dziennika oraz zestawienia obrotów i sald księgi głównej oraz bilansu otwarcia ksiąg rachunkowych na dzień 1 stycznia 2009 r. Naruszono tym przepisy art. 23 ust.1, 5, i art. 24 ust.1, 3, 4 pkt 2 i 4, 5 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Prowadzenie rachunkowości zostało powierzone p. Iwonie Janusz – Głównemu Księgowemu MOPS-u. Odpowiedzialność z tytułu nadzoru ponosi p. Katarzyna Małysza – Kierownik MOPS-u, na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości.*

Wniosek nr 1

Dokonać analizy prawidłowości zapisów i zaksięgować trwale dowody księgowe w księgach rachunkowych 2009 r., zgodnie z przepisami art. 23 i art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

- W okresie styczeń 2008 r. – maj 2009 r. nie sporządzono zestawień obrotów i sald kont księgi głównej na koniec każdego okresu sprawozdawczego oraz zestawień kont ksiąg pomocniczych co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych.

Powyższe było niezgodne z przepisem art. 18 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Prowadzenie rachunkowości zostało powierzone p. Iwonie Janusz – Głównemu Księgowemu MOPS-u. Odpowiedzialność z tytułu nadzoru ponosi p. Katarzyna Małysza – Kierownik MOPS-u, na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

Wniosek nr 2

Sporządzić zestawienia obrotów i sald na koniec każdego okresu sprawozdawczego 2009 roku oraz zestawienia kont ksiąg pomocniczych na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych 2009 roku, mając na uwadze art. 18 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

- Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych za lata 2008 – 2009, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- wykazanie na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych w 2008 r. stanów aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia w roku poprzednim tj. na dzień 31 grudnia 2007 r. Niezgodność dotyczyła kont 071 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, 800 – „Fundusz jednostki”, 860 – „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”. Naruszono tym przepis art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.),
- zaniechanie przeniesienia w roku następnym pod data przyjęcia sprawozdania finansowego salda konta 860 – „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy” za 2008 r. na konto 800- „Fundusz jednostki”. Naruszono tym postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.),
- niedokonanie rocznego przeksięgowania na dzień 31 grudnia 2008 r. zrealizowanych przychodów – saldo winien konta 750- „Przychody i koszty finansowe” w kwocie 914.221,08 zł na stronę Ma konta 860- „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”. Naruszono tym postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 3/02 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojkowicach z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie zakładowego planu kont. Zgodnie z ww. przepisami, konto 750 - „Przychody i koszty finansowe” nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego,
- pod datą 31 grudnia 2008 r. dokonano zapisu w księgach na stronie Ma konta 130 – „Rachunki bieżące jednostek budżetowych” kwoty 23.412,27 zł w powiązaniu z zapisami na stronie Wn konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” w kwocie 103,85 zł oraz na stronie Wn konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” w kwocie 23.308,42 zł. Faktyczna realizacja zwrotu niewykorzystanych środków na wydatki i zrealizowanych dochodów w 2008 r., nastąpiła przelewem w dniu 2 stycznia 2009 r. (WB nr 1 na kwotę 23.412,27 zł). Dokonując księgowania wyciągu bankowego

nr 1 z dnia 2 stycznia 2009 r. w księgach rachunkowych roku 2008, wykazano na dzień 31 grudnia 2008 r. na koncie 130 - „Rachunki bieżące jednostek budżetowych” stan środków zero. Przedłożone w ramach kontroli potwierdzenie salda rachunku bankowego, sporządzone przez bank na dzień 31 grudnia 2008 r. wykazywało kwotę 23.412,27zł. W związku z powyższym nie zachodziła pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Skutkiem powyższego było nie wykazanie środków na rachunku bankowym w bilansie jednostki po stronie aktywów w poz. III.1.2. środki pieniężne na rachunkach bankowych w kwocie 23.412,27 zł oraz po stronie pasywów w poz.I.1.7. rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i tytułu dochodów budżetowych kwoty 23.412,27 zł.

Działaniem takim naruszono postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 3/02 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojkowicach z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie zakładowego planu kont. Ponadto ustalono, że zaniechano pisemnego udokumentowania przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji otrzymanego od banku potwierdzenia salda z zapisami w księgach rachunkowych, co było niezgodne z przepisami art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.),

- zapisy księgowe w dzienniku oraz na kontach księgi głównej dokonywano na podstawie zbiorczego dokumentu - PK „Plecenie księgowania”, co skutkowało brakiem numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego i jego daty (np.: wyciągu bankowego, raportu kasowego) oraz jego daty wystawienia. Działaniem tym naruszono przepisy art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.),
- dokonywano zapisów na kontach księgi głównej dotyczących pobrania gotówki do kasy pod datą księgowania dekadowego raportu kasowego, a nie w dniu w którym pobrano gotówkę. Operacje te ujmowano na kontach Wn 101 – „Kasa”/ Ma 130 – „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, z pominięciem zapisów na koncie 140 – „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”. Powyższe skutkowało niezgodnością w dniu pobrania gotówki, salda i obrotów wyciągu bankowego z saldem i obrotami na koncie 130- „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”. W zakładowym planie kont wprowadzonym Zarządzeniem Nr 3/02 Kierownika MOPS-u z dnia 28 czerwca 2002 r. nie uwzględniono konta 140 – „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”. Prowadzenie rachunkowości zostało powierzone p. Iwonie Janusz – Głównemu Księgowemu MOPS-u. Odpowiedzialność z tytułu nadzoru ponosi p. Katarzyna Małyszka – Kierownik MOPS-u, na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

Wniosek nr 3

Dokonać analizy prawidłowości zapisów w latach 2008 - 2009 na kontach 130- „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, 222- „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 223- „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 750- „Przychody i koszty finansowe”, 800- „Fundusz jednostki”, 860- „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy” pod kątem dokonanych oraz pominiętych przebiegowań rocznych, sporządzić korektę zapisów ujmując ją w księgach rachunkowych 2009 r. oraz uzupełnić plan kont o konto 140 - „ Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz przepisu art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za prawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

- *W latach 2008 – 2009 w zakresie prowadzenia gospodarki kasowej oraz druków ścisłego zarachowania stwierdzono:*

- *niezgodność stanu druków KW (kasa wypłaci) ze stanem wynikającym z książki druków ścisłego zarachowania. Powyższe było niezgodne z postanowieniami Zarządzenia Nr 2/02 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej, zasad (polityki) rachunkowości, zakładowego planu kont, procedur kontroli oraz obiegu dowodów finansowo księgowych,*
- *zaniechanie nanoszenia numeracji raportów kasowych oraz kolejnych pozycji z raportu na rozchodowych dowodach kasowych, co było niezgodne z postanowieniami Instrukcji dotyczącej zasad gospodarki kasowej wprowadzonej Zarządzeniem Nr 1/02 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojkowicach z dnia 28 czerwca 2002 r.*
- *dokonanie wypłaty z tytułu delegacji służbowych pomimo, że dowody nie zostały zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika lub osobę upoważnioną. W 10 przypadkach dowody księgowe (polecenia wyjazdu służbowego) na łączną kwotę 308,01 zł, ujęte w raportach kasowych wydatków Nr: 32, 34, 3/01/09, 6/03/09, 7/03/09, 8/03/09, nie zawierały potwierdzenia na okoliczność zatwierdzenia do wypłaty przez Kierownika lub osobę upoważnioną. Powyższe naruszało postanowienia Instrukcji zasad sporządzania, obiegu oraz przechowywania dokumentów w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojkowicach wprowadzonej Zarządzeniem Nr 1/02 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojkowicach z dnia 28 czerwca 2002 r. Zgodnie z ww. przepisami, źródłowe dowody kasowe wypłat gotówki powinny być przed dokonaniem wypłaty sprawdzone pod względem merytorycznym, rachunkowym i formalnym oraz zaakceptowane do wypłaty przez Kierownika.*

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Księgowa (kasjer) MOPS oraz z tytułu nadzoru p. Iwona Janusz – Główny Księgowy MOPS.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami w zakresie: prawidłowej gospodarki drukami, oznaczania dowodów kasowych adnotacją o pozycji raportu kasowego pod którym je ujęto, realizacji dowodów zatwierdzonych do wypłaty przez Kierownika lub osobę upoważnioną, stosownie do postanowień Zarządzenia Nr 2/02 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 28 czerwca

2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej, zasad (polityki) rachunkowości, zakładowego planu kont, procedur kontroli oraz obiegu dowodów finansowo księgowych oraz mając na uwadze przepis art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

- *Przeprowadzenie inwentaryzacji kasy w dniu 29 grudnia 2008 r. podczas gdy ostatnim dniem roboczym w 2009 roku był 31 grudnia 2009 roku. Powyższe pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 69 z późn. zm.).*

Zgodnie z § 2 pkt 2 Zarządzenia Nr 7/2008 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojkowicach z dnia 23 grudnia 2008 r., Przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej kasy, odpowiada za prawidłowość przeprowadzenia inwentaryzacji kasy.

Ponadto stwierdzono, zaniechanie sporządzenia pisemnej informacji o przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji otrzymanych od banków i uzyskanych od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu aktywów, zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 wyżej cytowanej ustawy o rachunkowości. W czasie trwania kontroli przedłożono nadesłane przez bank oraz kontrahentów potwierdzenia sald.

Prowadzenie rachunkowości zostało powierzone p. Iwonie Janusz – Główny Księgowy MOPS. Odpowiedzialność z tytułu nadzoru ponosi p. Katarzyna Małysza – Kierownik MOPS, na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

Wniosek nr 6

Przeszkolić pracowników w zakresie zasad przeprowadzania i udokumentowania wyników inwentaryzacji jednostki, mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.